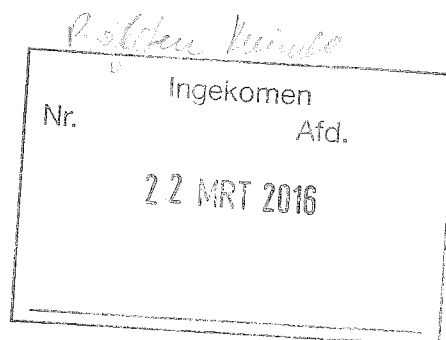

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

Gemeente veghel
R. Kinderdijk
Postbus 10.001
5460 DA VEGHEL

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
ffwet@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190016757184

Kenmerk
FF/75C/2016/0034.toek.td

Datum 21 maart 2016
Betreft Toekenning ontheffing
Ruimtelijke ingrepen

Bijlagen
2

Geachte heer Kinderdijk,

Naar aanleiding van uw verzoek van 20 januari 2016 en de aanvulling hierop van 17 februari 2016, geregistreerd onder aanvraagnummer 5190016757184, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Ik verleen u ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'De Vijfmaster, Veghel', gelegen in de gemeente Veghel. Het project betreft de realisatie van een nieuw schoolgebouw. De werkzaamheden bestaan uit de sloop van het oude schoolgebouw met bij behorende verhardingen en de realisatie van nieuwbouw op een andere locatie. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), voor de periode van 15 maart 2017 tot en met 31 december 2017.

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet en is tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd.

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

21 maart 2016

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190016757184

Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen

Tot voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld holen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.

Ontheffing

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt voor soorten genoemd op bijlage IV van de Habitatrichtlijn, ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. De belangen waarnaar verwezen wordt, zijn genoemd in artikel 2, lid 3 van het Besluit vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten.

Instandhouding van de gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In het schoolgebouw zijn drie zomer- en paarverblijfplaatsen van de soort vastgesteld. Het is niet uitgesloten dat de verblijfplaatsen tevens in gebruik zijn als winterverblijfplaats door één of enkele exemplaren van de soort. Door de werkzaamheden kunnen voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden beschadigd, vernield en verstoord.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven op de pagina's 21 en 22 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan De Vijfmaster en Het Baken; Gemeente Veghel' van 19 januari 2016. De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende.

Door de werkzaamheden gaan drie zomer-, paar- en mogelijke winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. De sloop vindt plaats nadat het nieuwe schoolgebouw is gerealiseerd. In de nieuwbouw wordt direct voorzien in permanente mitigatie, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende functies van de huidige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Met inachtneming van de door u voorgestelde maatregelen zorgt u vooraf voor voldoende alternatief dat in kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats voor de aanwezige populatie van de gewone dwergvleermuis. De functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis blijft hierdoor behouden.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 maart 2016

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190016757184

Echter, ondanks deze maatregelen worden door het realiseren van de werkzaamheden voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verstoord. Immers, de gewone dwergvleermuis wordt gedwongen om de huidige verblijfplaats te verlaten en een alternatief te gaan zoeken. Door de werkzaamheden wordt het in artikel 11 van de Flora- en faunawet neergelegde verbod op het verstoren van de vaste rust- of verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis derhalve overtreden, zodat voor die werkzaamheden een ontheffing is vereist. Daar de gewone dwergvleermuis wel in de omgeving aanwezig blijft komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding.

In de nieuwbouw worden voldoende permanente verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis gerealiseerd. De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van de belangen: 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten' en 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Voor soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing verleend worden ten behoeve van belangen genoemd in de Habitatrichtlijn. Het door u aangevraagde belang 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' is niet genoemd in de Habitatrichtlijn. Het belang genoemd in artikel 2, derde lid, aanhef en onder j, van het Vrijstellingsbesluit kan in dit geval echter wel aan de ontheffingverlening ten grondslag liggen, er is immers geen sprake van verstoring die afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding.

De gemeente dient zorg te dragen voor voldoende kwalitatief basisonderwijs-huisvesting. De huidige basisschool voldoet op ruimtelijk en functioneel gebied niet meer aan de gestelde eisen. Hierdoor is het realiseren van nieuwbouw noodzakelijk. Tevens is dit noodzakelijk als gevolg van een herschikkingsoperatie, die is ingegeven door enerzijds de ontwikkeling van nieuwbouwwijk 'Veghels Buiten' en de terugloop van het leerlingenaantal in de bestaande wijken 'Veghel Zuid' en 'de Leest'. Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden ben ik van oordeel dat het belang 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten' voldoende onderbouwd is om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Daarnaast worden de werkzaamheden die nodig zijn voor de realisatie van het project uitgevoerd in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Ten behoeve van dit belang kan ontheffing worden verleend, mits geen benutting of economisch gewin plaatsvindt en zorgvuldig wordt gehandeld. Van benutting of economisch gewin van de gewone dwergvleermuis is geen sprake. Ik verwacht dat er door het realiseren van het project geen permanent negatieve effecten optreden ten aanzien van de aanwezige populatie van de gewone dwergvleermuis.

Andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege de sloop van bestaande bebouwing. Omdat het schoolgebouw aan de huidige eisen moet voldoen vormt renovatie van de bebouwing geen alternatief. Het huidige gebouw biedt geen realistische mogelijkheden om de aanpassingen goed uit te voeren. Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is het voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 maart 2016

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190016757184

Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
21 maart 2016

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190016757184

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

De ontheffing en de voorschriften treft u hierbij aan.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

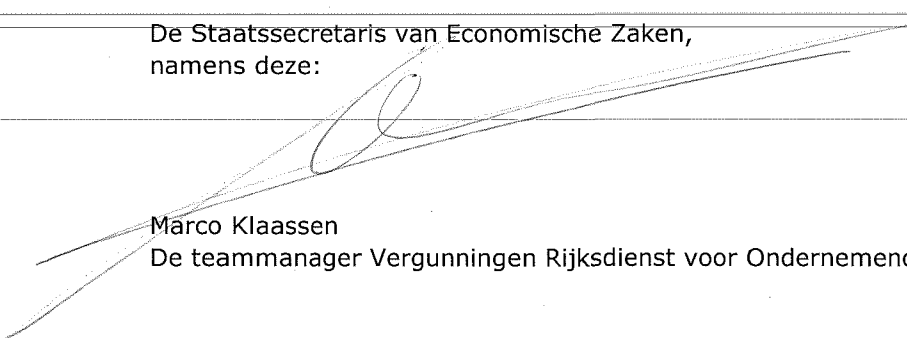
Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie, het briefkenmerk en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie en het briefkenmerk in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Marco Klaassen

De teammanager Vergunningen Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van de heer R. Kinderdijk op 20 januari 2016, namens de Gemeente Veghel en de aanvulling hierop van 17 februari 2016

gelet op artikel 75, lid 3, van de Flora- en faunawet

Verleent de Staatssecretaris¹ van Economische Zaken hierbij aan:

Naam: Gemeente veghel (hierna: ontheffinghouder)

Adres: Stadhuisplein 1

Postcode en woonplaats: 5461 KN VEGHEL

Ontheffing **5190016757184** voor het tijdvak van: 15 maart 2017 tot en met 31 december 2017

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'De Vijfmaster, Veghel', gelegen aan de Jan van Galenstraat 20 en de Jan Pzn Coenstraat 1, één en ander zoals is weergegeven in de figuren 1.1 en 2.1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan De Vijfmaster en Het Baken; Gemeente Veghel' van 19 januari 2016.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

¹ Krachtens de wettekst is de Minister bevoegd tot het afgeven van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Op basis van de portefeuilleverdeling tussen de Minister van EZ en de Staatssecretaris van EZ is deze bevoegdheid belegd bij de Staatssecretaris.

6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland te zenden.

Specifieke voorschriften

7. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven op de pagina's 21 en 22 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan De Vijfmaster en Het Baken; Gemeente Veghel' van 19 januari 2016 (bijlage 2 bij dit besluit).
8. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de paar- en kwetsbare overwinteringsperiode van de gewone dwergvleermuis. Deze lopen globaal respectievelijk van half augustus tot en met half oktober en van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige² op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

Overige voorschriften

9. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soort waarvoor ontheffing is verleend.
10. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.
11. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
12. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

² Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

13. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Postbus 40225, 8004 DE Zwolle.

Den Haag, 15 maart 2017

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze

Marco Klaassen

De teammanager Vergunningen Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

6 ACTIVITEITENPLAN: WIJZE VAN ZORGVULDIG HANDELEN

In dit hoofdstuk komt aan bod welke maatregelen benodigd zijn en op welke wijze deze uitgevoerd moeten worden om voldoende zorgvuldig te handelen. Op deze wijze wordt de gunstige staat van instandhouding van de voorkomende beschermde soorten niet aangetast.

6.1 Maatregelen om zorgvuldig te handelen voor beschermde soorten

Aanbieden tijdelijke alternatieven

De gemeente Veghel is voornemens om eerst het nieuwe schoolgebouw te realiseren en om vervolgens de bebouwing ter plaatse van het plangebied te slopen. Om deze reden is het niet nodig om tijdelijke alternatieven aan te bieden voor vleermuizen.

Conform de huidige planning is medio 2016 een groot gedeelte van het nieuwe pand gerealiseerd, inclusief de inbouwkasten. Tijdens de nazomer (na de bouwvak) zal de bouw verder afgerond worden. Door ervoor te zorgen dat de kasten tijdens de realisatiefase al toegankelijk zijn voor vleermuizen wordt voldaan aan de gewenningsperiode. Tijdens de bouw zal ervoor gezorgd worden dat ter hoogte van de inbouwkasten geen verlichting aanwezig is gedurende de nacht.

Omdat het plangebied zich bevindt in een woonwijk en er geen gebouwen aanwezig zijn die gemeentelijk bezit zijn, is het zeer lastig om tijdelijke alternatieven in de vorm van vleermuiskasten aan te bieden.

Werken buiten de meest kwetsbare perioden

Een belangrijk aspect bij het nemen van mitigerende maatregelen is het rekening houden met de meest kwetsbare periode van soorten. Door werkzaamheden buiten deze periode uit te voeren, wordt verstoring en aantasting van verblijvende individuen voorkomen.

In de soortenstandaard van de gewone dwergvleermuis wordt beschreven dat in het geval gewone dwergvleermuizen jaarrond aanwezig zijn in een bepaald gebied, dat de voorjaarsperiode (medio maart-medio mei) de minst kwetsbare periode vormt. Deze periode bevindt zich tussen de winterslaap en de kraamperiode. Het ongeschikt maken zal dan plaatsvinden in de periode 15 maart-15 mei. De sloop zal vervolgens plaats vinden na de verhuizing (april 2017). Door het eerder ongeschikt maken ontbreken bezette verblijfplaatsen van vleermuizen tijdens de sloop.

Ongeschikt maken bebouwing voorafgaand aan de sloop

In het geval de bebouwing snel en in één keer wordt gesloopt, krijgen de aanwezige vleermuizen geen kans om te kunnen vluchten. Om deze reden moet de bebouwing in het plangebied voorafgaand aan de sloop ongeschikt worden gemaakt als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Het ongeschikt maken bestaat uit het verstoren van het microklimaat van de verblijfplaats waarin de vleermuis zich bevindt.

Het ongeschikt maken kan in deze situatie het beste gebeuren door:

- de spouwruimten open te breken (aan zuidzijde), waardoor tochtvorming in de spouwen ontstaat.
- de daklijsten te verwijderen, waardoor tochtvorming van boven af ontstaat in de spouwen.
- De 'buitenste' blauwe kolommen te verwijderen, waar de dieren achter kunnen kruipen om naar de spouwen te komen.

Na het ongeschikt maken van de bebouwing, zal door een ecooloog een controle ronde worden uitgevoerd, om te onderzoeken of de aanwezige gewone dwergvleermuizen daadwerkelijk zijn vertrokken.

Aanbieden permanente alternatieven

In de toekomstige bebouwing worden permanente alternatieven aangeboden voor de gewone dwergvleermuis. Dit kan op verschillende manieren:

- Het plaatsen van inmetselfkasten/vleermuiskokers, bijvoorbeeld '1FR' en/of '2FR' of de inbouwkast 'Segovia';
- Het toegankelijk houden van niet geïsoleerde spouwruimten of delen ervan, door bijvoorbeeld open stootvoegen, via inmetselfkasten of via boeiboorden;
- Het realiseren van verblijfplaatsen achter boeiboorden;
- Een combinatie van de bovenstaande mogelijkheden.

Voorwaarden voor het aanbieden van permanente alternatieven (vleermuizenkokers) voor de gewone dwergvleermuis waarmee rekening zal worden gehouden (conform soortenstandaard):

- Per aan te tasten verblijfplaats moeten vier alternatieven worden aangeboden. In totaal gaat het om drie verblijfslocaties en moeten minimaal 12 permanente alternatieven worden aangeboden;
- Als gewenningsperiode moet een periode van minimaal zes maanden worden aangehouden als het gaat om paarverblijven en drie maanden als het gaat om zomerverblijven met minder tien exemplaren;
- De alternatieven moeten zich binnen de directe omgeving van het plangebied bevinden. In dit geval worden de permanente verblijven ter plaatse van het plangebied zelf aangeboden in de te realiseren nieuwbouw;
- De verblijven moeten op minimaal drie meter hoogte worden geplaatst, beschikken over een vrije aanvliegroute (geen belemmering van boomkronen of andere objecten) en moeten lichtvrij zijn;
- De verblijfplaatsen en in- en uitvliegplekken moeten ontoegankelijk zijn voor predatoren, bijvoorbeeld katten en marters.

Uitwerking: In het nieuwe gebouw worden 12 inbouwkasten (type Segovia van Vivara) voorzien aan de zuid- en westzijde. Deze zijden van het pand warmen het snelst op en zijn daarom geschikt voor vleermuizen. Daarnaast worden één à twee kasten aan de noordzijde ingebouwd. Hierdoor worden kasten met meerdere microklimaten aangeboden. In de bijlage is een tekening bijgevoegd, waarop is aangegeven waar de kasten ingebouwd worden in het toekomstige pand. De kasten bezitten de mogelijkheid om naast elkaar geplaatst te worden. Door het wegnemen van een luikje aan beide zijden, is het mogelijk de kasten met elkaar te verbinden. Zo kunnen de dieren vanuit de binnenzijde zich van de ene naar de andere kast bewegen. De kasten worden per twee stuks naast elkaar ingebouwd.

Inzet verlichting

De inzet van verlichting kan een verstorende werking hebben voor vleermuizen. In dit geval is er geen sprake van de aanwezigheid van essentiële vliegrouden of foerageergebieden. Het belangrijkste is dat verblijfplaatsen in de directe omgeving en de toekomstige permanente verblijfplaatsen niet worden verlicht. Met de inzet van verlichting is het belangrijk om ervoor te zorgen dat lichtverstrooiing naar de omgeving toe wordt voorkomen. Dit kan door verlichting zo beperkt mogelijk in te zetten en door het licht naar de grond toe te richten. Eventueel kan er voor worden gekozen om geen permanente verlichting in te zetten, maar bijvoorbeeld verlichting die aangaat op basis van bewegingssensors (bij benadering van een persoon). Bij de keuze voor de nieuwe verblijfplaatsen wordt rekening gehouden met de toekomstige verlichting rond het gebouw.

Sporthal

De beschreven mitigerende maatregelen in dit hoofdstuk hebben betrekking op de panden van De Vijfmaster en Het Baken. De sporthal heeft geen betekenis voor vleermuizen. De maatregelen zijn daarom niet van toepassing op de sporthal.